

Elektronické podvádění studentů ve škole

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ
TECHNICKÉ V PRAZE
MASARYKŮV ÚSTAV
VYŠŠÍCH STUDIÍ

Autor: Jan Kraus

Vedoucí práce: doc. PhDr. Dana Dobrovská, CSc

Akademický rok: 2016/2017

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá problematikou podvádění ve škole. Věnuje se tématice tradičního i elektronického podvádění. Cílem bakalářské práce je zjistit, zda dotazovaní žáci středních škol podvádějí za účelem získání nějaké studijní výhody.

Bakalářská práce má teoreticko-empirický charakter. V teoretické části bude provedena analýza dostupných odborných zdrojů. V empirické části bude provedeno dotazníkové šetření zaměřené na popis forem podvádění, frekvenci jejich výskytu, analýzu motivace k podvádění a postoje vyučujících. V závěru budou navrženy metody prevence podvádění.

Úvod

Bakalářská práce se zabývá problematikou podvádění u studujících na střední škole. Téma bakalářské práce mě zaujalo především proto, že jsem se již s podváděním při vyučování na střední škole setkal a zajímají mě možnosti, jak se proti tomuto problému dnešní školy vymezit, jaká opatření iniciovat, aby došlo k minimalizaci a prevenci podvádění při výuce a ověřování vědomostí. Nedávná studie Vacka (Vacek, 2013, s. 117) poukazuje na fakt, že nejčastěji podvádějí jsou právě žáci středních škol.

Elektronické podvádění je nástavbou klasického podvádění. Případy elektronických podvodů na vysokých školách, kdy byly opisovány či jinak zneužívány výstupní práce, případně odcizovány či kupovány práce někoho jiného, byly v posledních letech širě medializovány jak v České republice, tak v zahraničí. Je to problém etického charakteru, který je determinován mnoha faktory. Ve své bakalářské práci se budu věnovat analýze nečestného chování na střední škole a metodám prevence.

Bakalářská práce má teoreticko-empirickou podobu. V teoretické části budou prezentovány a analyzovány tištěné a elektronické odborné podklady k tématu, bude uvedena typologie podvádění v klasické a elektronické podobě a charakterizovány postoje studentů a učitelů k podvádění. V empirické části budou prezentovány výsledky výzkumného šetření, jež proběhlo formou dotazníku na prestižní střední škole strojírenského zaměření. Součástí empirické části jsou podněty k redukci a prevenci podvádění.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zjistit a analyzovat výskyt a frekvenci podvádění studentů na středních školách, jeho motivaci a možné reakce učitelů. Téma pro autora bakalářské práce – učitele na střední škole - bylo zajímavé vzhledem k osobním zkušenostem s problematikou. Studenti jsou stále vynalézavější, proto jsem usiloval o hlubší vhled do problému a o nástin všech možností, jež má učitel k dispozici, jestliže podvádění odhalí.

Bakalářská práce měla teoreticko-empirický charakter. V teoretické části jsem prezentoval základní informace z odborné literatury, tištěných i elektronických zdrojů.

Pro empirické šetření jsem zvolil formu anonymního dotazníku, jehož položky byly zaměřeny na specifikaci forem podvádění, frekvenci podvodného jednání, motivace k podvodnému jednání, subjektivní "ospravedlnění" nečestného chování žáků, postoje učitelů k podvádění tak, jak je vnímají studenti. Respondenti – středoškolští studující - vyplnili dotazník ochotně a vstřícně. Zúčastnilo se 119 respondentů, 115 dotazníků bylo použitelných. Byly stanoveny čtyři hypotézy:

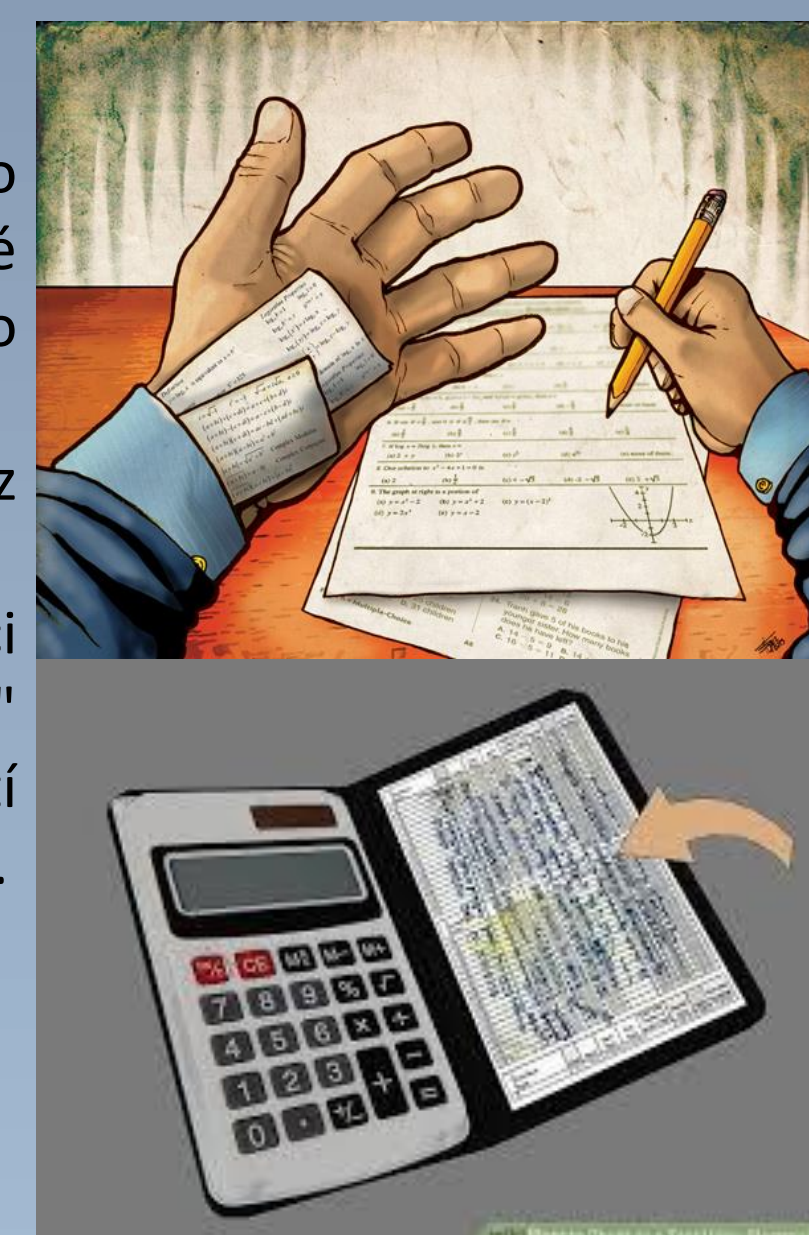
H1: Většina dotazovaných žáků se dopustila opakovaně klasického podvádění ve škole.

H2: Většina dotazovaných studentů se dopustila opakovaně elektronického podvádění ve škole.

H3: Většina dotazovaných žáků, kteří připouštějí podvádění, se vymlouvá na vnější důvody.

H4: Většina učitelů přistižené studenty trestá.

Na základě vyhodnocených dat lze konstatovat, že všechny čtyři hypotézy byly potvrzeny. Porovnáme-li získaná data s obdobnými výzkumy provedenými v ČR v posledních letech, můžeme konstatovat, že se nevymykají v žádném ze sledovaných faktorů. Podvádění na střední škole lze do určité míry omezit vhodným chováním učitele: jestliže je učitel proaktivní jak při přípravě testů, tak během zkoušky, zmenšuje se prostor pro podvodné chování žáků. S trochou nadsázky lze konstatovat, že žáci podvádějí jen do té míry, kterou jim učitel nabídne.

Literatura a zdroje

1. CIZEK, G. J. Detecting and preventing classroom cheating: Promoting integrity in schools. Thousand Oaks, CA: Corwin, 2003.
2. Dobrovská, D. 2006. Studentské podvádění pomocí elektronických prostředků. Aula: revue pro vysokoškolskou a vědní politiku. 2006, Sv. 4.
3. MAREŠ, Jiří. Tradiční a netradiční podvádění ve škole. Pedagogika, 2005, 55.2: 310-335.
4. VANĚČEK, David. Didaktika technických odborných předmětů. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2016. ISBN 978-80-01-05991-3.